

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_14_NASE_OBEC_V_MINULOSTI_LIDOVE_POVESTI		
Název materiálu:	Naše obec v minulosti - lidové pověsti		
Předmět:	Člověk a jeho svět	Ročník:	3.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	15. 10. 2012
Jméno autora:	Mgr. Pavla Besedová		
Klíčová slova:	Lidové pověsti, minulost, historie, naše obec, místo kde žijeme		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák poznává minulost obce, seznámí se s lidovými pověstmi z historie obce.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k řešení problémů – žák vyhledává potřebné informace, přemýšlí o případných nesrovnalostech s tím, co už zná Kompetence komunikativní – žák vlastními slovy formuluje a vyjadřuje své nápady a myšlenky, naslouchá druhým, snaží se porozumět textu a propojit ho se svými zkušenostmi a zážitky Kompetence občanské - žák si buduje vztah ke své obci, respektuje místní památky a historii		
Anotace, metodický list:	Příprava na vyučovací hodinu rozvíjející čtenářskou gramotnost s využitím schématu E-U-R. V hodině jsou využity aktivizační metody pro práci s textem.		
Použité zdroje:	Texty jsou volně přepracované podle vzpomínkového vyprávění s laskavým svolením bývalého učitele veřovské školy pana Albína Tománka.		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Popis hodiny</p>	<p>EVOKACE</p> <p>Úvodní diskuse v komunitním kruhu: <i>Dnes si budeme povídat o naší obci - Veřovicích. Vrátime se do dávných časů, kdy se obec zakládala. Z té doby se nám dochovalo několik pověstí o tom, jak to tehdy bylo. Zná někdo z vás nějakou pověst o naší vesnici? Pokud ano, jakou?</i> <i>Připravila jsem pro vás dnes tři pověsti - dvě jsou o místním kostele a jedna o vršku zvaném "Na Peklách".</i></p> <p>Rozdělíme žáky na tři skupiny (ideálně podle úrovně čtenářských dovedností). Každá skupina dostane klíčová slova a pokusí se předvídat, o čem by mohla pověst být.</p> <p>1. skupina - pověst o vlku a dítěti Klíčová slova - miminko, kameník, oběd, vlk, manželka</p> <p>2. skupina - pověst o tom, co se stalo "Na Peklách" Klíčová slova - vidle, čerti, souboj, sousedé, půlnoc</p> <p>3. skupina - pověst o stavbě kostela Klíčová slova - plány, písmeno, kostel, úředník, výměna</p> <p>Své odhady si skupina zapíše a uloží do obálky. Odhady můžeme sdílet nahlas.</p> <p>UVĚDOMĚNÍ VÝZNAMU</p> <p>Každá skupina dostane jeden text (texty jsou různě dlouhé). Společně si text přečtou a zkusí stručně shrnout obsah pověsti tak, aby všichni ve skupině věděli, o čem pověst byla. Každý z členů skupiny položí ostatním jednu otázku, která směřuje k pochopení textu.</p> <p>REFLEXE</p> <p>Návrat ke klíčovým slovům - každá skupina vytáhne své odhady z obálky a porovná s přečteným textem. Sdílení nahlas.</p> <p>Každá skupina zpracuje svou pověst ve formě prezentace pro ostatní skupiny. Prezentace může mít různé podoby (skupina se musí dohodnout na jedné z forem):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslený komiks - dramatická scénka - básnička - vědecká přednáška
----------------------------	--

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 1

Pověst o vlku a dítěti

Když se Verneřovice (původní název Veřovic) přestěhovaly do údolí řeky Tyče (původní název Jičínky), bylo nutné postavit kostel, aby obyvatelé Veřovic nemuseli chodit do kostela ve Štramberku. Nejprve pečlivě vybrali místo pro kostel - přímo v centru obce, na malém návrší přes řeku naproti fojtství.

Než se však začal kostel stavět, bylo nutné vykácet stromy a keře, aby získali místo na stavbu a také dřevo. Kameny na základy se dovážely z místních skal za pomoci všech občanů. Opracovával je také jeden mladý kameník, který se před rokem oženil. Jeho mladá manželka mu každý den v poledne nosila v košíčku oběd. Když se jim narodil chlapeček a neměla nikoho, kdo by jí ho pohlídal, zabalila ho do peřinky, ovila povijanem a v loktuši nesla s sebou, když šla s obědem.

Dítě zabalené v peřince pak položila do mechu a oběd donesla manželovi, který seděl mezi haldou kamení. Když kameník dojezdil, zvedl se a šel se s manželkou podívat na chlapečka, aby se s ním chvíli potěšil. Chlapečka však na místě nenašli. Tušili, že se stalo něco zlého. Všude kolem byly tehdy totiž hluboké lesy, ve kterých žili vlci a medvědi. Hladoví vlci se beze strachu odvažovali blízko až k lidským obydlím a sháněli si potravu. Jeden z vlků si tak odnesl malého kameníkova synáčka.

Smutný tatínek postavil u kostela kamenný pomníček, na který umístil vlčí hlavu, jak drží v tlamě dítě v peřince. Tento pomníček stojí na cestě ke kostelu dodnes.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 2

Co se stalo "Na Peklách"

Severozápadně od Veřovic se vypíná samostatná pahorkatina nazvaná "Na Peklách" nebo také "Pekliska". Svažuje se jižně k Veřovicím, východně k Bordovicím, severně k Lichnovu a západně k Ženklově. Všechny hranice se setkávají v jednom bodě na vrcholku - "na Trybách".

Pekliska, dokud ještě nebyly tak pojmenované, byly hustě zalesněné a byly velmi obávaným místem. Nikdo se tam neodvážil vyjít - a to nejen proto, že se tam zdržovali loupežníci, kteří odtud měli výhodný rozhled na všechny strany, ale také proto, že se shora každý večer na všechny strany rozléhal pekelný rámus, jako by se tam všichni čerti ženili.

V Bordovicích vyprávěli, že tam viděli skákat a štěkat psisko s ohnivým jazykem. V Lichnově zase viděli, jak se odtamtud kutálejí hořící sudy. V Ženklově povídali, že odtamtud přichází psi počasí a začne lít jako z děravého sudu. No a ve Veřovicích bylo slyšet ten pekelný rámus doprovázený hromy a blesky. Začalo to vždy o půlnoci a úderem jedné hodiny, jako na povel, všechno okamžitě utichlo. Ohnivé jazyky uhasly, hořící sudy dohořely a přestalo se blýskat. Všichni tvrdili, že to mají na svědomí čerti.

Všem to bylo záhadné, ale nikdo se tam neodvážil ani ve dne, když byl naprostý klid. Jednou se však lidé z okolních vesnic domluvili, že čerty odtamtud společně vypudí. Dohodli se, že vyšlou ze všech vesnic nejsilnější a nejbojovnější muže a ti že zaútočí na čerty ze všech čtyř světových stran. A že kdyby byla některá ze skupin čerty napadená, ostatní rychle přispěchají na pomoc.

Smluveného dne před půlnocí se vydaly ozbrojené skupiny na vrcholek, k Trybám. Veřovští, Bordovští a Lichnovští se vyzbrojili valaškami, Ženklovští měli vidle. Tma bylo jako v pytli, jeden druhého neviděl. Když došli na vrcholek, Bordovští uslyšeli Ženklovské mluvit německy a měli za to, že je to čertí řeč. Jejich vidle považovali za rohy a tak na nic nečekali a vrhli se na ně. Ženklovští se zase udatně bránili, protože mysleli, že jsou to čerti. Ostatní dvě skupiny rychle přispěchaly na pomoc a tak se vzájemně mezi sebou mleli, až do rána.

Když se rozednilo, boj skončil. Všichni se radovali, že čerty z Pekel vyhnali a spokojeně se do krve pomlácení vraceli do svých vesnic. Při zpáteční cestě ještě pro jistotu prohledávali každou houštinu, aby si byli jistí, že všechny čerty vyhnali. Říká se, že čerti se odstěhovali na vrch Kotouč do Štramberka a usadili se v dírách, kterým se začalo říkat čertové díry.

Od těch časů nebylo slyšet pekelný rámus, ani psi s ohnivým jazykem neštěkali, hořící sudy se nekutálely. Jen ta bouřka odtamtud přichází doprovázená hromy a blesky. Po čertech zůstal jen název "Na Peklách" a smradlavá voda, která zapáchá pekelnou sírou.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 3

O stavbě kostela

Za dob Rakousko - Uherska, kdy vládl císař František Josef I. z rodu Habsburků, se ve Veřovicích pomýšlelo na stavbu nového kostela. Ten starý dřevěný už byl velice zchátralý a také už docela malý, protože počet obyvatel ve Veřovicích rychle vzrůstal.

Purkmistr a obecní radní tedy poslali žádost o povolení stavby nového kostela do Vídně. Po dlouhé době přišla odpověď, že se stavba povoluje, ale žádost o peněžní podporu se zamítá. Občané se přesto rozhodli, že kostel postaví na vlastní náklady. Obecní radní hned požádali určená místa, aby jim vyhotovili plány, podle kterých by kostel postavili. Vyřizování trvalo dlouho a když si radní konečně mohli přijít pro hotové plány kostela, dostali omylem plány pro kostel ve Warnsdorfu. Warnsdorf je městečko v severních Čechách a shodou okolností žádali o plány na stavbu kostela ve stejnou dobu jako žádali obyvatelé Veřovic, kterým se tehdy po německu říkalo Wernsdorf.

Už když zedníci kostel stavěli, zdál se jim pro vesnici příliš veliký, ale na ten omyl se přišlo, až když už byl kostel skoro hotový - jen věž chyběla. Tak se čekalo, než se omyl vysvětlí a vyřeší. Prozatím se postavila zvonice z trámu na jižní straně kostela. Nakonec se s tím nedalo už nic dělat, protože ve Warnsdorfu v Čechách byl už kostel podle veřovských plánů také postavený. Teprve v roce 1864 byla věž dostavěna - ale už bez plánu, jen s obyčejnou chalupovou střechou, bez bání. Teď kostel vypadá jako nějaký zámeček a tím je zajímavější. Ještě jednou zajímavostí se kostel pyšní - stojí v jedné přímce s kostelem mořkovským a hodslavským. Pokud není listí na stromech a je jasno, dá se to pozorovat ze schodů od hlavního vchodu do kostela.

A tak jedno malé písmenko a nepozornost úředníků způsobila, že ve Veřovicích máme velký kostel a ve Warnsdorfu je kostelík maličký.